OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2017/1225,

16. juuni 2017,

millega tühistatakse otsus 2010/288/EL ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Portugalis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 12,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) 2. detsembril 2009 otsustas nõukogu komisjoni soovituse põhjal otsusega 2010/288/EL ([1]) aluslepingu artikli 126 lõike 6 kohaselt, et Portugalil on ülemäärane eelarvepuudujääk. Nõukogu märkis, et 2009. aastaks ette nähtud valitsemissektori eelarvepuudujääk oli 5,9 % SKPst, mis ületab asutamislepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Valitsemissektori koguvõlaks (mis oli olnud üle aluslepingus sätestatud kontrollväärtuse 60 % SKPst alates 2005. aastast) ennustati 2009. aastal 74,5 % SKPst.

(2) 2. detsembril 2009. aastal esitas nõukogu komisjoni soovituse põhjal aluslepingu artikli 126 lõike 7 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 ([2]) artikli 3 lõike 4 kohaselt Portugalile soovituse kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk hiljemalt 2013. aastaks. Nõukogu kehtestas tõhusate meetmete võtmise tähtpäevaks 2. juuni 2010.

(3) Vastuseks Portugali ametiasutuste taotlusele saada rahalist abi liidult, vääringuna eurot kasutavatelt liikmesriikidelt ja Rahvusvaheliselt Valuutafondilt (IMF) otsustas nõukogu anda Portugalile rahalist abi ([3]). 17. mail 2011 kirjutasid komisjon ja Portugali ametiasutused alla konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi käsitlevale vastastikuse mõistmise memorandumile. Sestsaadik on nõukogu esitanud asutamislepingu artikli 126 lõike 7 alusel Portugalile kaks uut soovitust (9. oktoobril 2012 ja 21. juunil 2013), millega pikendati ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtaega vastavalt 2014. ja 2015. aastani. Mõlemas soovituses leidis nõukogu, et Portugal on rakendanud tõhusaid meetmeid, kuid et on toimunud ootamatuid majandust kahjustavaid sündmusi, millel on olulised negatiivsed tagajärjed riigi rahandusele. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 472/2013 ([4]) artikli 10 lõike 2 punktiga a vabastati Portugal eraldi aruandluskohustusest ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames ja ta esitas aruanded oma makromajandusliku kohandamisprogrammi raames ([5]).

(4) 12. juulil 2016 otsustas nõukogu kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 8, et Portugal ei ole vastuseks nõukogu 21. juuni 2013. aasta soovitusele võtnud tõhusaid meetmeid. 8. augustil 2016 võttis nõukogu aluslepingu artikli 126 lõike 9 kohaselt vastu otsuse, millega teatati Portugalile, et ta peab ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks võtma puudujääki vähendavaid meetmeid, ning ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise uueks tähtajaks seati 2016. aasta. Nõukogu kehtestas tõhusate meetmete võtmise tähtpäevaks 15. oktoobri 2016.

(5) 16. novembril 2016 jõudis komisjon järeldusele, et Portugal on aluslepingu artikli 126 lõike 9 alusel kooskõlas nõukogu 8. augusti 2016. aasta otsusega võtnud tõhusaid meetmeid.

([1]) Nõukogu 2. detsembri 2009. aasta otsus 2010/288/EL ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Portugalis (ELT L 125, 21.5.2010, lk 44).
([2]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).
([3]) Nõukogu 17. mai 2011. aasta rakendusotsus 2011/344/EL Portugalile liidu finantsabi andmise kohta (ELT L 159, 17.6.2011, lk 88).
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1).
([5]) Kõik ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlustega seotud dokumendid on kättesaadavad järgmisel veebisaidil: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview_en

(6) Vastavalt aluslepingutele lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolli artiklile 4 esitab komisjon statistilised andmed kõnealuse menetluse rakendamiseks. Nimetatud protokolli kohaldamise osana peavad liikmesriigid vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2009 ([1]) artiklile 3 esitama kaks korda aastas (enne 1. aprilli ja enne 1. oktoobrit) statistilised andmed valitsemissektori eelarvepuudujäägi ja võla kohta ning muud sellega seotud muutujad.

(7) Esitatud statistiliste andmete põhjal peab nõukogu tegema otsuse tunnistada kehtetuks otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta. Lisaks tuleks otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta tunnistada kehtetuks üksnes siis, kui komisjoni prognooside kohaselt ei ületa puudujääk prognoosiperioodil aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst ([2]).

(8) Lähtudes andmetest, mille komisjon (Eurostat) esitas määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 14 kohaselt pärast Portugali poolt aprillis 2017 esitatud teatist, lähenemisprogrammist aastateks 2017–2021 ja komisjoni 2017. aasta kevadprognoosist, on põhjendatud järgmised järeldused.

— Olles 2015. aastal jõudnud 4,4 %-ni SKPst (3,1 % SKPst, kui ühekordsed meetmed maha arvata), vähenes valitsemissektori eelarvepuudujääk 2016. aastal 2,0 %-ni SKPst (2,3 % SKPst, kui ühekordsed meetmed maha arvata). Kui võrrelda 2016. aastaks seatud eelarve-eesmärkidega, tulenes eelarvepuudujäägi vähenemine 2016. aastal peamiselt jooksvate kulude kontrolli all hoidmisest (– 0,9 % SKPst), eelkõige vahetarbimise osas, ja ettenähtust väiksematest kapitalimahutustest (– 0,5 % SKPst), mis enam kui korvas nii maksutulude kui ka maksuväliste tulude alalaekumise (1,1 % SKPst).

— Portugali valitsuse poolt 28. aprillil 2017 esitatud 2017.–2021. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt on 2017. aastal kavas eelarvepuudujäägi vähenemine 1,5 %-ni SKPst ja 2018. aastal 1,0 %-ni SKPst. Komisjoni 2017. aasta kevadprognoosi kohaselt on eelarvepuudujääk 2017. aastal 1,8 % SKPst ja 2018. aastal 1,9 % SKPst ning jääb seega prognoosiperioodil allapoole aluslepingus sätestatud kontrollväärtust, milleks on 3 % SKPst. Nendes prognoosides ei arvestata pangatoetusmeetmete võimalikku puudujääki suurendavat mõju, kuivõrd need meetmed ei tohiks ohustada eelarvepuudujäägi jätkusuutlikku vähendamist.

— Struktuurne eelarvepositsioon (st majandustsükliga kohandatud valitsemissektori eelarvepositsioon ilma ühekordsete ja muude ajutiste meetmeteta) paranes 2016. aastal 0,3 % võrra SKPst.

— Valitsemissektori võla suhe SKPsse, mis oli 2015. aastal 129 %, kasvas 2016. aastal 130,4 %-le, tingituna võlakoormuse muutuse ja eelarvepositsiooni vahelisest erinevusest, millel oli võlataset suurendav mõju. Komisjoni 2017. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks võlasuhe esmaste eelarveülejääkide tulemusena kahanema 2017. aastal 128,5 %-ni ja 2018. aastal 126,2 %-ni.

(9) Kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 12 tuleb nõukogu otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta kehtetuks tunnistada, kui ülemäärane eelarvepuudujääk asjaomases liikmesriigis on nõukogu arvates kõrvaldatud.

(10) Nõukogu arvates on ülemäärane eelarvepuudujääk Portugalis kõrvaldatud ja seega tuleks otsus 2010/288/EL kehtetuks tunnistada.

(11) Alates 2017. aastast ehk ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamisele järgnevast aastast kohaldatakse Portugali suhtes stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning Portugal peaks liikuma sobival kiirusel keskpika perioodi eelarve-eesmärgi suunas, muu hulgas järgides kulueesmärki, ja täitma võlakriteeriumi vastavalt määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikele 1a,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Üldise hinnangu kohaselt on ülemäärane eelarvepuudujääk Portugalis kõrvaldatud.

([1]) Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolli kohaldamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 1).

([2]) Kooskõlas majandus- ja rahanduskomitee 5 juulil 2016 avaldatud dokumendiga„*Specifications on the implementation of the Stability and Growth Pact and Guidelines on the format and content of Stability and Convergence Programmes*“ („Stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise täpsustused ning juhised stabiilsus- ja lähenemisprogrammide sisu ja vormi kohta“), avaldatud aadressil: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf.

Artikkel 2

Otsus 2010/288/EL tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Portugali Vabariigile.

Luxembourg, 16. juuni 2017

Nõukogu nimel
eesistuja
E. SCICLUNA